
Graydon kwartaal monitor

2017

GRAYDON
openheid van zaken

Voorwoord

Aan het begin van dit jaar maakte Graydon al bekend dat we 2017 hebben kunnen afsluiten met het laagste aantal faillissementen sinds 2000. Dit goede nieuws vertaalt zich door in de cijfers van deze studie die de groei van de Nederlandse bedrijvigheid in kaart brengt. In 2017 is de bedrijfspopulatie met 103.440 entiteiten gegroeid. De Nederlandse bedrijvigheid is daarmee met 4 procent toegenomen.

De ontwikkelingen die we gezien hebben in 2017 scheppen ook voor dit jaar positieve verwachtingen voor het bedrijfsleven. De afname van het aantal faillissementen was vorig jaar fors en het aantal startende bedrijven is licht toegenomen. Duidelijke tekenen dat het bedrijfsleven in een steeds stabielere vaarwater terecht is gekomen.

Het aantal starters is vorig jaar licht gestegen. In totaal zagen 234.433 bedrijven het levenslicht in 2017. De meeste starters zien we terug in de Zakelijke Dienstverlening. In deze sector werden in 2017 43.759 nieuwe bedrijven gestart, dat zijn zes procent meer in vergelijking met het jaar ervoor. De grootste stijging van het aantal starters was in 2017 te zien bij de Energiebedrijven, in deze sector nam het aantal starters met ruim de helft toe.

In de provincie Noord-Holland zijn de meeste nieuwe bedrijven gestart gedurende 2017. In de provincie Utrecht was toename van het aantal startende bedrijven het grootst. De provincies Drenthe, Overijssel en Gelderland bleven achter als het gaat om het aantal startende ondernemingen.

In deze Graydon Kwartaalmonitor hebben we ons vooral gefocust op het volledige jaar 2017. U kunt uiteraard ook alle cijfers terugvinden over het vierde en laatste kwartaal van vorig jaar. Ik hoop dat de inzichten uit deze studie u helpen om te weten waar voor uw bedrijf de meeste kansen liggen om goed zaken te kunnen doen.

Gert van den Berg
Client Director Graydon

Inhoud

Voorwoord	2
Persbericht	3
Per branche	
<i>Overzicht kwartalen 2017</i>	5
<i>Starters per branche</i>	6
<i>Faillissementen per branche</i>	7
<i>Opheffingen per branche</i>	8
<i>Netto-groei per branche</i>	9
Evolutie Q4 afgelopen drie jaren	10
<i>Starters per branche</i>	11
<i>Faillissementen per branche</i>	12
<i>Opheffingen per branche</i>	13
<i>Netto-groei per branche</i>	14
Overzicht per provincie	
<i>Overzicht kwartalen 2017</i>	15
<i>Starters per provincie</i>	16
<i>Faillissementen per provincie</i>	17
<i>Opheffingen per provincie</i>	18
<i>Netto-groei per provincie</i>	19
Evolutie Q4 afgelopen drie jaren	20
<i>Starters per provincie</i>	21
<i>Faillissementen per provincie</i>	22
<i>Opheffingen per provincie</i>	23
<i>Netto-groei per provincie</i>	24
Algemeen overzicht	25
Conclusie	26

Nederlandse bedrijfspopulatie groeit in 2017, ondanks beperkte toename van het aantal starters.

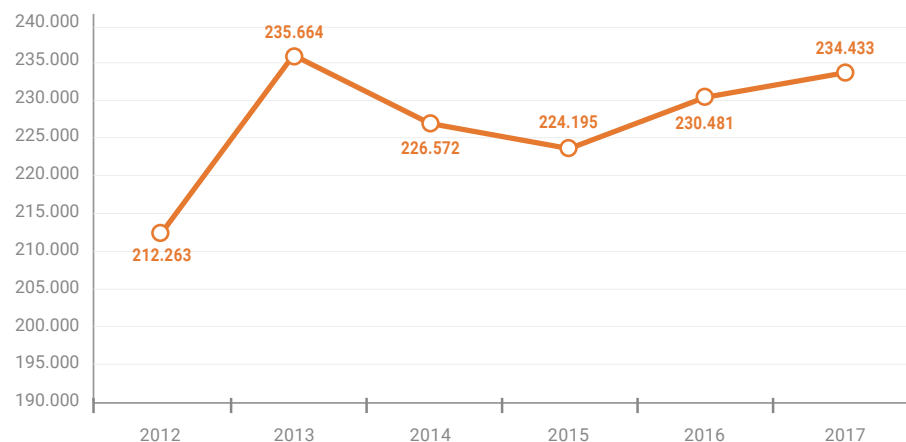
Graydon Kwartaalmonitor 2017: Nederlandse bedrijvigheid in 2017 toegenomen met 103.440 nieuwe bedrijven, een groei van 4 procent.

In 2017 groeide de Nederlandse bedrijvigheid met 4 procent. In totaal nam het bedrijfsleven het afgelopen jaar met 103.440 entiteiten toe. Dat blijkt uit de jongste Kwartaalmonitor van bedrijfsinformatiespecialist Graydon. De groei laat zich vooral verklaren door de daling van het aantal faillissementen (-23,5%) en ook het aantal opheffingen (-1,3%) nam af. Het aantal starters is in 2017 licht toegenomen (+1,7%). De bedrijfspopulatie is in 2017 harder (+7%) toegenomen dan het jaar ervoor.

“De ontwikkelingen die we gezien hebben in 2017 scheppen ook voor dit jaar positieve verwachtingen voor het bedrijfsleven”, zegt Gert van den Berg van Graydon. “De afname van het aantal faillissementen was vorig jaar fors en het aantal startende bedrijven is licht toegenomen. Duidelijke tekenen dat het bedrijfsleven in een steeds stabielere vaarwater terecht is gekomen.”

De netto-groei berekent bedrijfsinformatiespecialist Graydon door het aantal starters te verminderen met het aantal faillissementen en opheffingen. Voor de stijging van de netto-groei in 2017 is vooral de afname van het aantal faillissementen de onderliggende motor. Het aantal starters is vorig jaar licht gestegen in vergelijking met het jaar ervoor. In totaal zijn er in 2017 234.433 nieuwe bedrijven gestart oftewel 3.952 bedrijven meer dan in 2016.

Starters in het Nederlandse bedrijfsleven

Bron: Graydon Nederland

Zakelijke dienstverlening koploper in netto-groei

Drie sectoren zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor bijna de helft van de netto-groei van de Nederlandse bedrijvigheid: de Zakelijke dienstverlening (21,9%), de Financiële instellingen (13,9%) en de Overige dienstverlening (11,5%) stuwden de bedrijvigheid. Alle sectoren zijn gedurende 2017 in omvang toegenomen.

Bijna één op de vijf gestarte bedrijven in 2017 was een Zakelijke dienstverlener. In deze sector startten gedurende 2017 43.759 bedrijven oftewel 6 procent meer dan in 2016. De grootste toename van het aantal starters was in 2017 te zien bij de Energiebedrijven, in deze sector nam het aantal starters met ruim de helft toe (+55%). In bijna alle sectoren nam het aantal starters toe. Alleen in de sectoren Groot- en detailhandel (-5,8%), Transport en Logistiek (-5,3%), Vastgoed (-4,7%) en Leasebedrijven (-2,3%) zijn minder bedrijven gestart dan in 2016. De Groot- en detailhandel valt ook op als het gaat om het aantal faillissementen. In deze sector gingen 888 bedrijven failliet. Net als in 2016 is de sector daarmee koploper in het

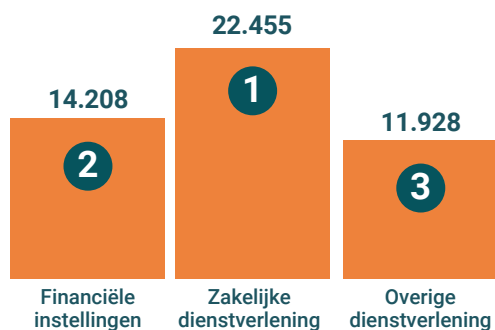
aantal failliete bedrijven.

Sterkste toename startende bedrijven in Utrecht

De bedrijfspopulatie is in 2017 het meest toegenomen in de provincies Noord-Holland (+26.534 nieuwe bedrijven), Zuid-Holland (+25.126 nieuwe bedrijven) en Noord-Brabant (+12.354 nieuwe bedrijven). De grootste toename in netto-groei was te zien in de provincie Zeeland, daar steeg de netto-groei met 27,3 procent harder dan in 2016.

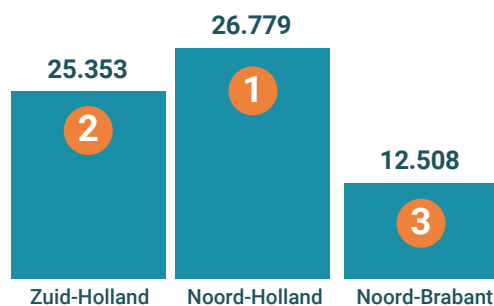
In de provincie Noord-Holland zijn ook de meeste nieuwe bedrijven gestart gedurende 2017. In de provincie Utrecht was toename van het aantal startende bedrijven het grootst (+4,6%). In de provincies Drenthe, Overijssel en Gelderland nam het aantal starters juist af. In de laatstgenoemde provincie waren er in 2017 1.057 starters minder dan in het jaar ervoor (-4,3%).

Top 3 Sectoren met meeste groei in 2017

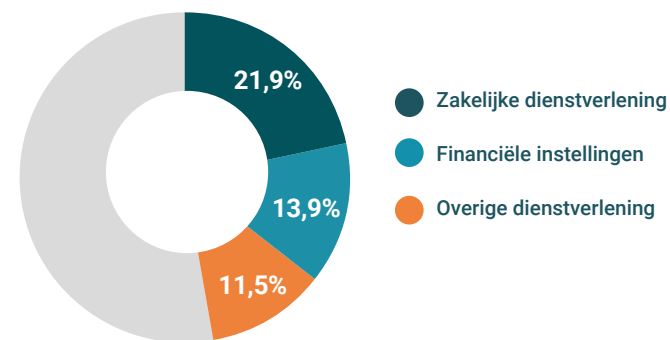

Bron: Graydon Nederland

Top 3 Provincies met meeste groei in 2017

Aandeel sectoren in groei totale Nederlandse bedrijfsleven in 2017

Bron: Graydon Nederland

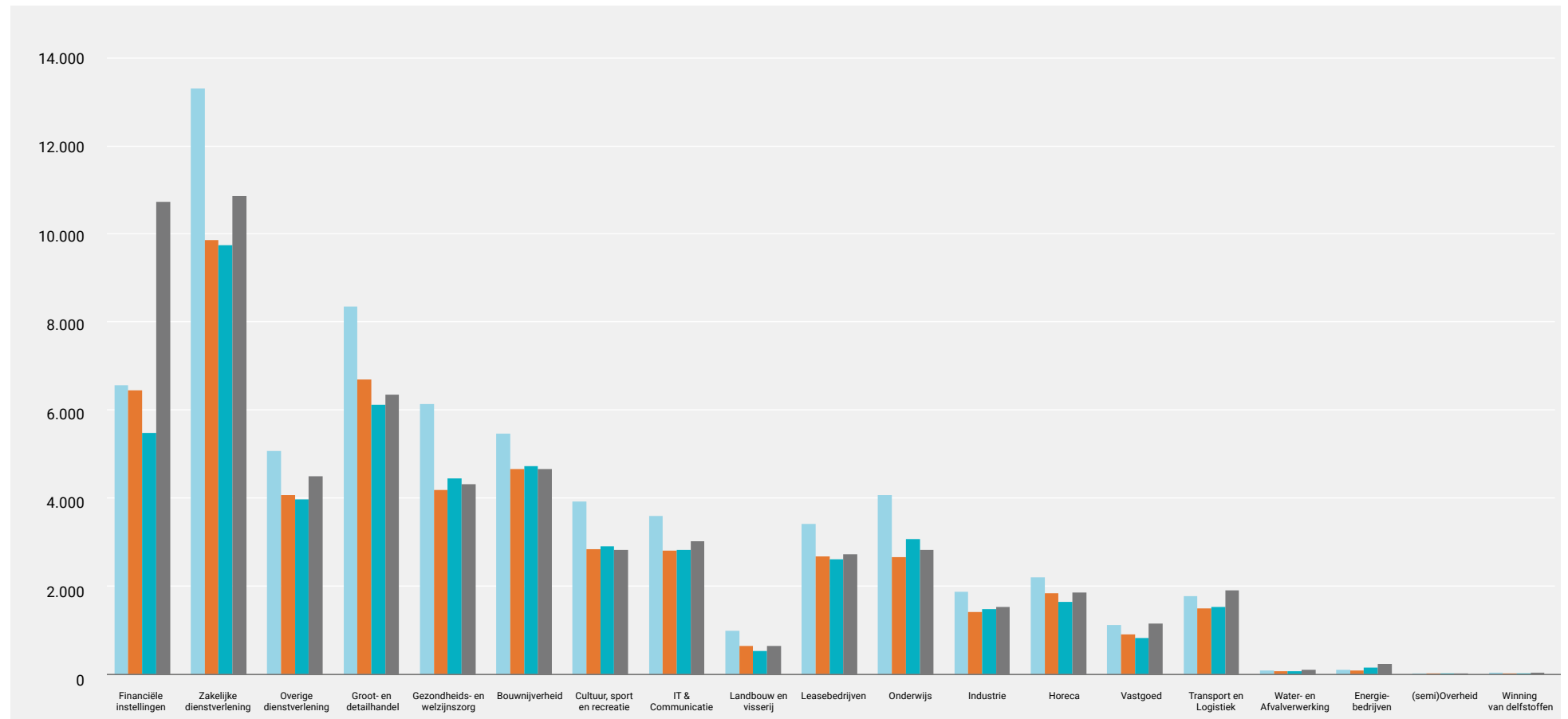
Per branche

Overzicht kwartalen 2017

Starters per Branche

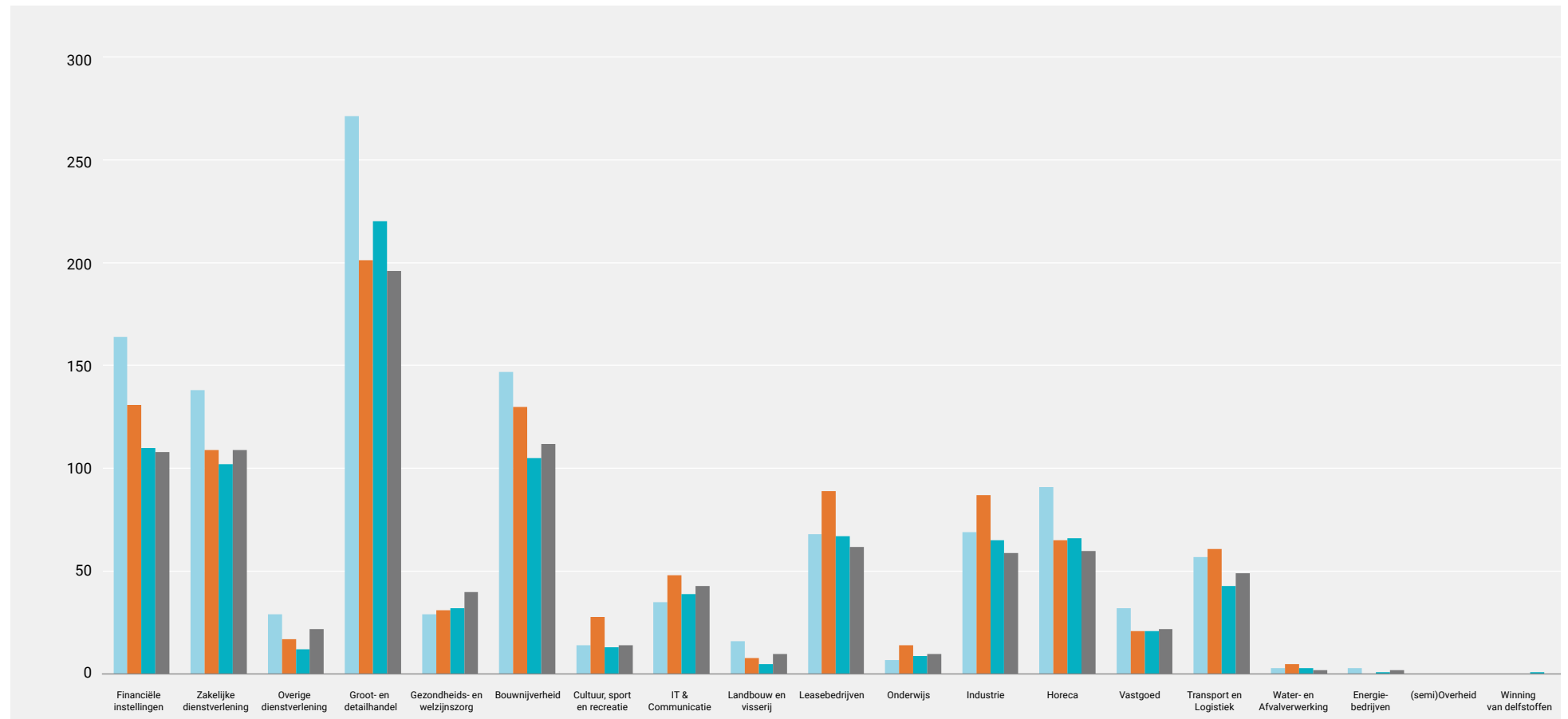
Overzicht kwartalen 2017

Q1 2017	6.556	13.303	5.065	8.347	6.130	5.459	3.918	3.589	976	3.412	4.073	1.865	2.200	1.120	1.769	88	99	15	29
Q2 2017	6.439	9.861	4.064	6.697	4.188	4.665	2.830	2.799	633	2.670	2.661	1.402	1.835	903	1.498	66	85	9	16
Q3 2017	5.471	9.739	3.972	6.119	4.441	4.725	2.909	2.827	517	2.606	3.071	1.477	1.640	827	1.527	71	153	9	23
Q4 2017	10.730	10.856	4.492	6.350	4.311	4.657	2.813	3.020	632	2.714	2.813	1.525	1.854	1.141	1.902	92	229	9	30

Faillissementen per branche

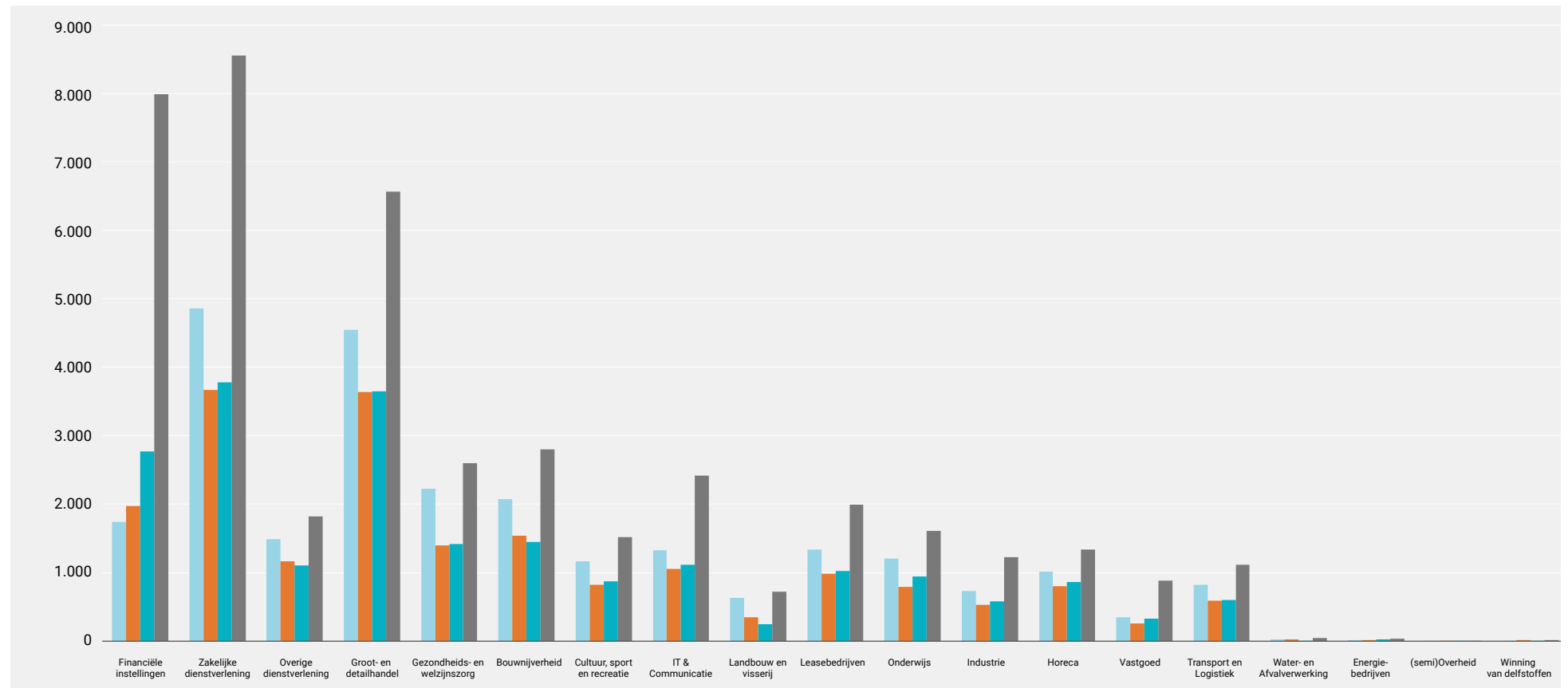
Overzicht kwartalen 2017

Q1 2017	164	138	29	271	29	147	14	35	16	68	7	69	91	32	57	3	3	-	0
Q2 2017	131	109	17	201	31	130	28	48	8	89	14	87	65	21	61	5	0	-	0
Q3 2017	110	102	12	220	32	105	13	39	5	67	9	65	66	21	43	3	1	-	1
Q4 2017	108	109	22	196	40	112	14	43	10	62	10	59	60	22	49	2	2	-	0

Opheffingen per branche

Overzicht kwartalen 2017

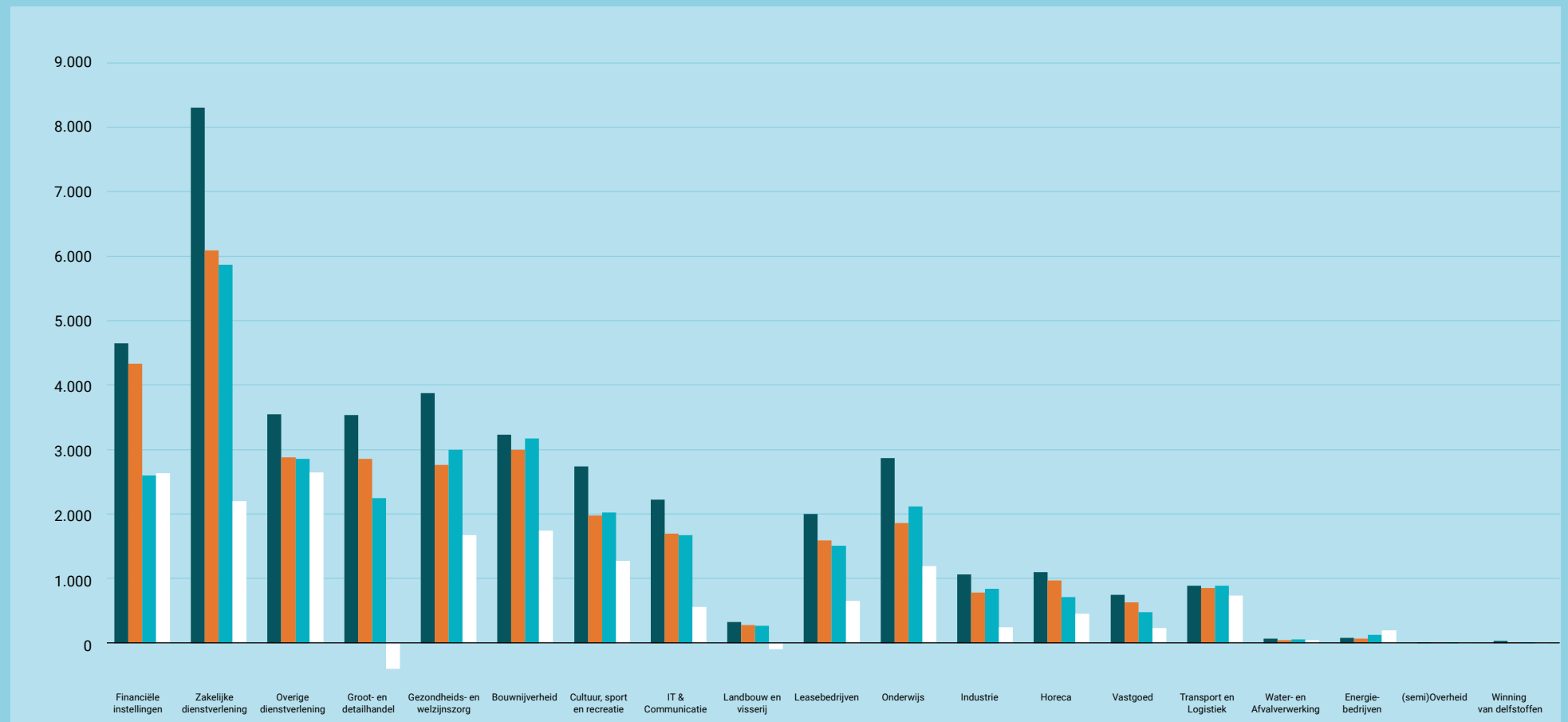

	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017
Financiële instellingen	1.741	1.978	2.766	7.990
Zakelijke dienstverlening	4.857	3.665	3.775	8.549
Overige dienstverlening	1.493	1.164	1.106	1.822
Groot- en detailhandel	4.543	3.642	3.653	6.563
Gezondheids- en welzijnszorg	2.226	1.394	1.418	2.603
Bouwnijverheid	2.078	1.542	1.449	2.800
Cultuur, sport en recreatie	1.169	825	871	1.522
IT & Communicatie	1.327	1.060	1.115	2.420
Landbouw en visserij	633	350	253	723
Leasebedrijven	1.342	990	1.028	1.998
Onderwijs	1.203	793	949	1.608
Industrie	732	532	577	1.229
Horeca	1.012	799	860	1.336
Vastgoed	347	255	325	886
Transport en Logistiek	822	588	601	1.120
Water- en Afvalverwerking	24	23	9	47
Energiebedrijven	17	20	25	32
(semi)Overheid	5	4	2	2
Winning van delfstoffen	4	12	11	18

Netto-groei per branche

Overzicht kwartalen 2017

	Q1 2017	Q2 2017	Q3 2017	Q4 2017
Financiële instellingen	4.651	4.330	2.595	2.632
Zakelijke dienstverlening	8.308	6.087	5.862	2.198
Overige dienstverlening	3.543	2.883	2.854	2.648
Groot- en detailhandel	3.533	2.854	2.246	-409
Gezondheids- en welzijnzorg	3.875	2.763	2.991	1.668
Bouwnijverheid	3.234	2.993	3.171	1.745
Cultuur, sport en recreatie	2.735	1.977	2.025	1.277
IT & Communicatie	2.227	1.691	1.673	557
Landbouw en visserij	327	275	259	-101
Leasebedrijven	2.002	1.591	1.511	654
Onderwijs	2.863	1.854	2.113	1.195
Industrie	1.064	783	835	237
Horeca	1.097	971	714	458
Vastgoed	741	627	481	233
Transport en Logistiek	890	849	883	733
Water- en Afvalverwerking	61	38	59	43
Energiebedrijven	79	65	127	195
(semi)Overheid	10	5	7	7
Winning van delfstoffen	25	4	11	12

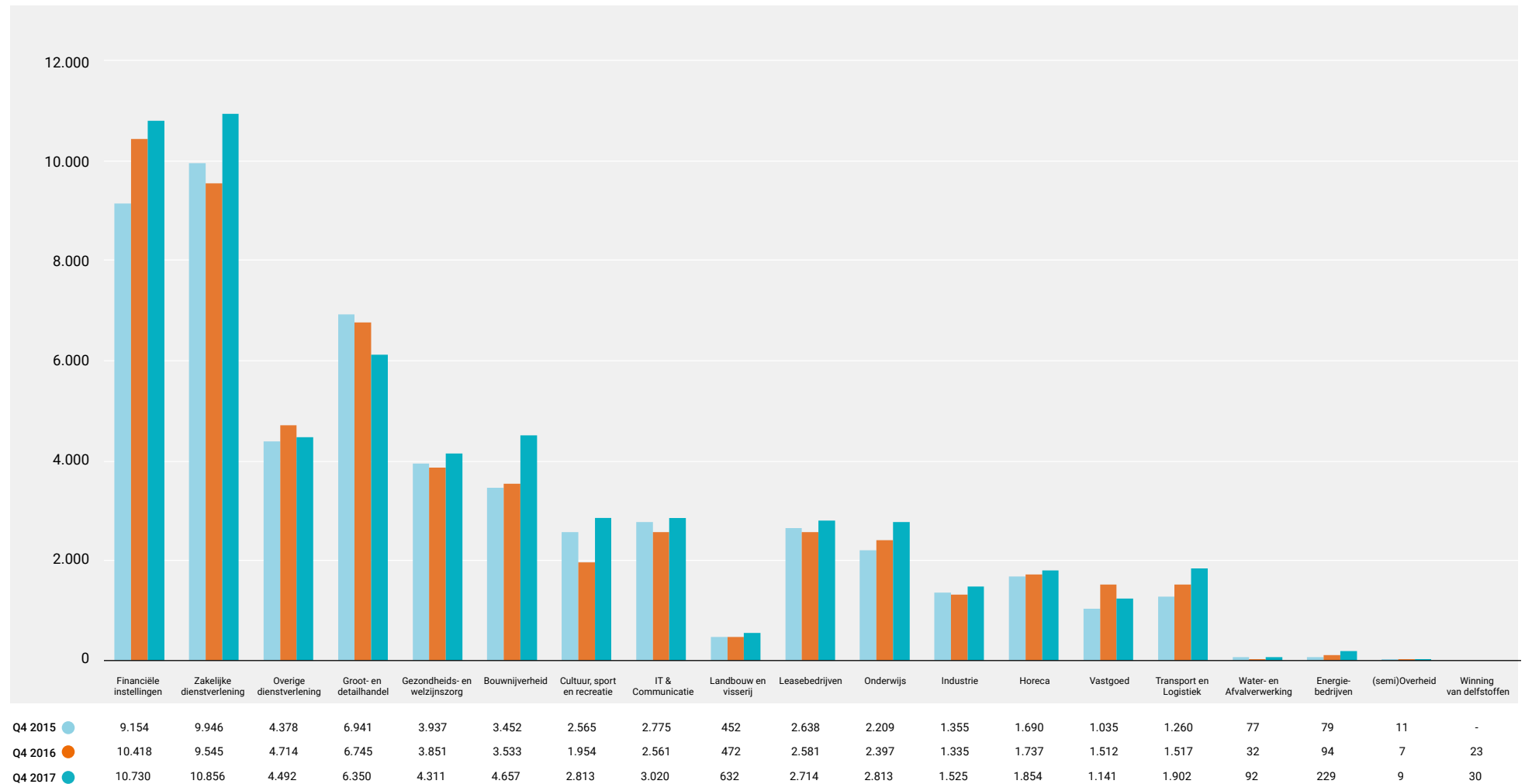
Per branche

Evolutie Q4 afgelopen
drie jaren

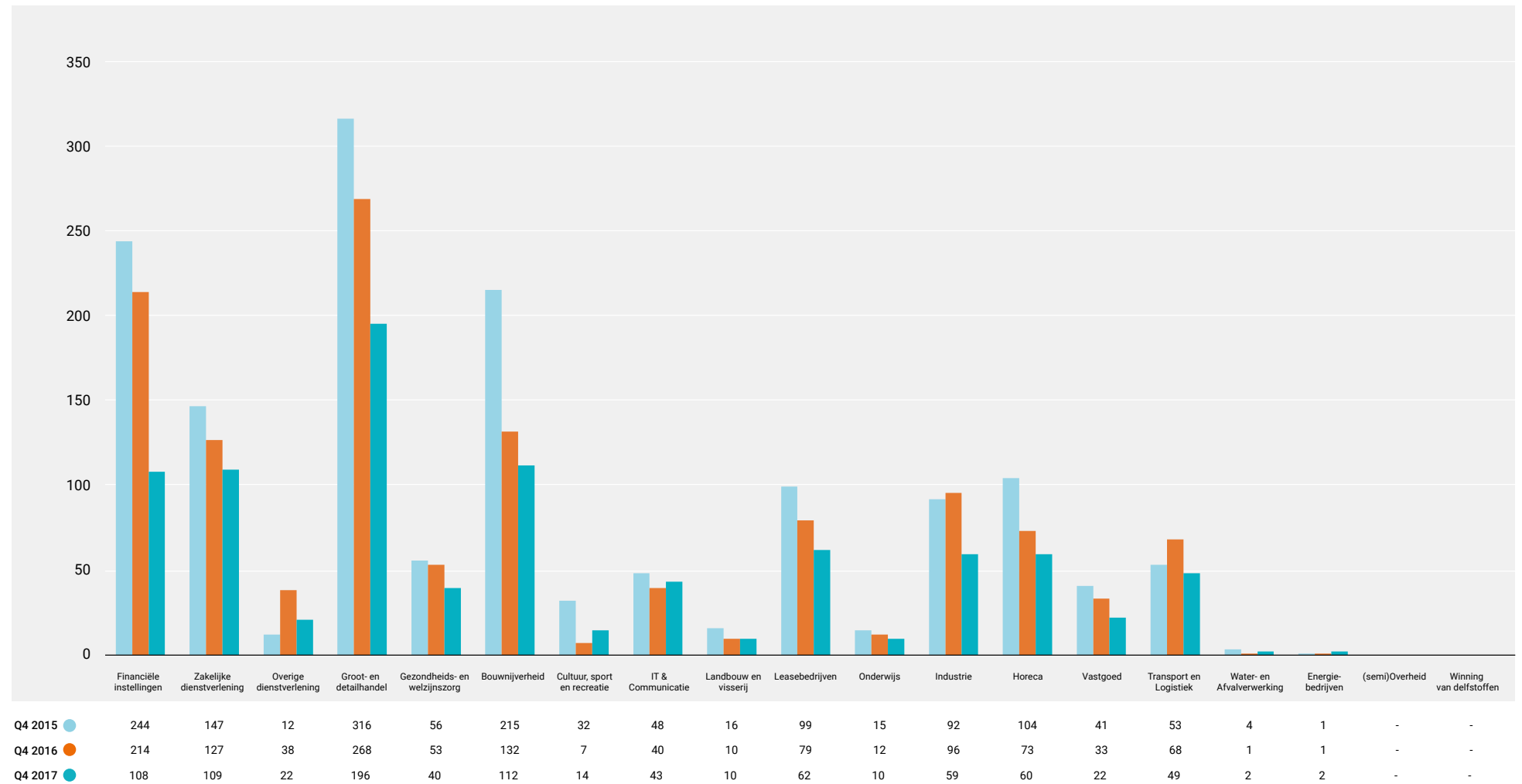
Starters per branche

Evolutie Q4 afgelopen drie jaren

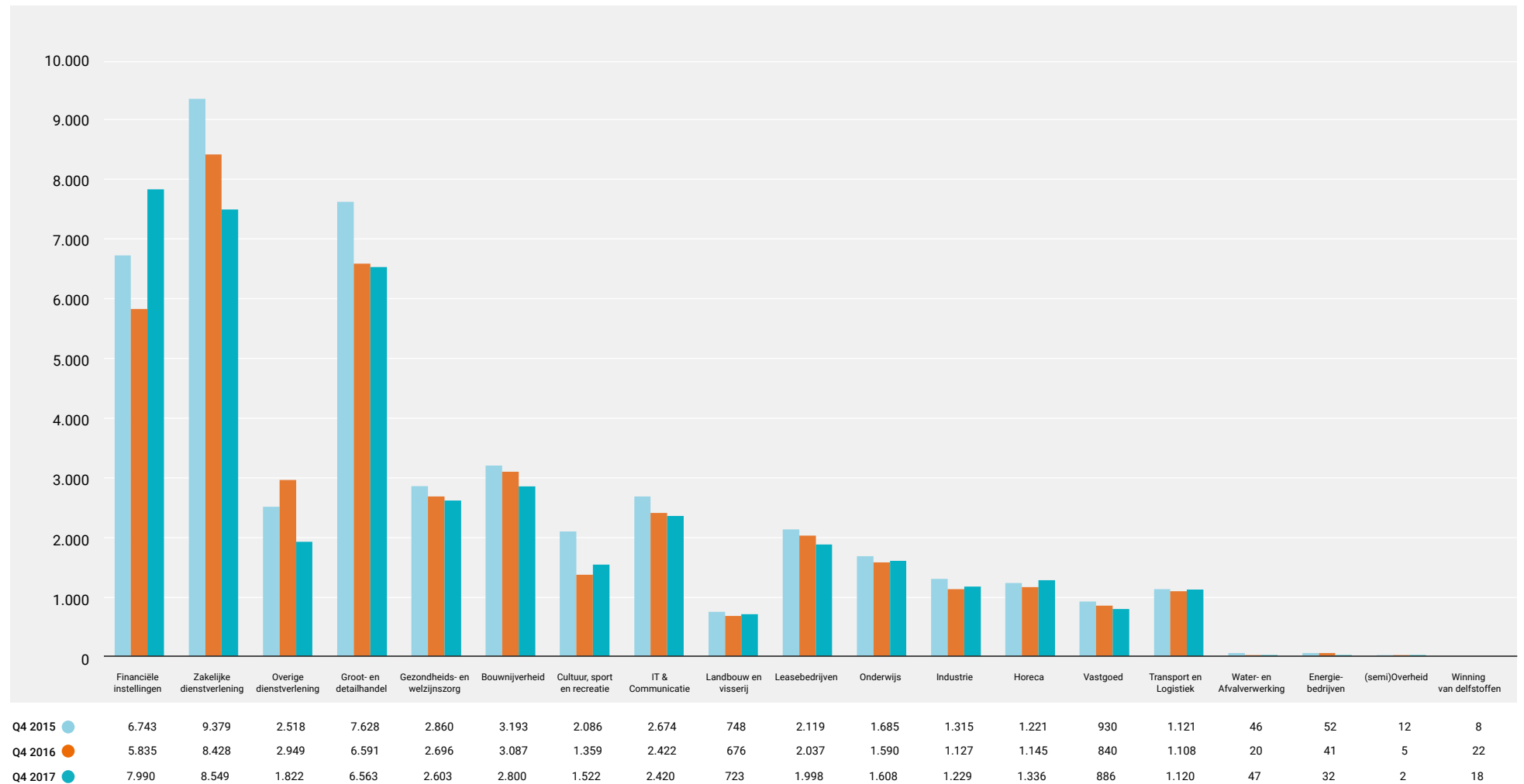
Faillissementen per branche

Evolutie Q4 afgelopen drie jaren

Opheffingen per branche

Evolutie Q4 afgelopen drie jaren

Netto-groei per branche

Evolutie Q4 afgelopen drie jaren

	Financiële instellingen	Zakelijke dienstverlening	Overige dienstverlening	Groot- en detailhandel	Gezondheids- en welzijnzorg	Bouwnijverheid	Cultuur, sport en recreatie	IT & Communicatie	Landbouw en visserij	Leasebedrijven	Onderwijs	Industrie	Horeca	Vastgoed	Transport en Logistiek	Water- en Afvalverwerking	Energiebedrijven	(sem)Overheid	Winning van delfstoffen
Q4 2015	2.167	420	1.848	-1.003	1.021	44	447	53	-312	420	509	52	365	64	86	27	26	-1	-8
Q4 2016	4.369	990	1.727	-114	1.102	314	588	99	-214	465	795	112	519	639	341	11	52	2	1
Q4 2017	2.632	2.198	2.648	-409	1.668	1.745	1.277	557	-101	654	1.195	237	458	233	733	43	195	7	12

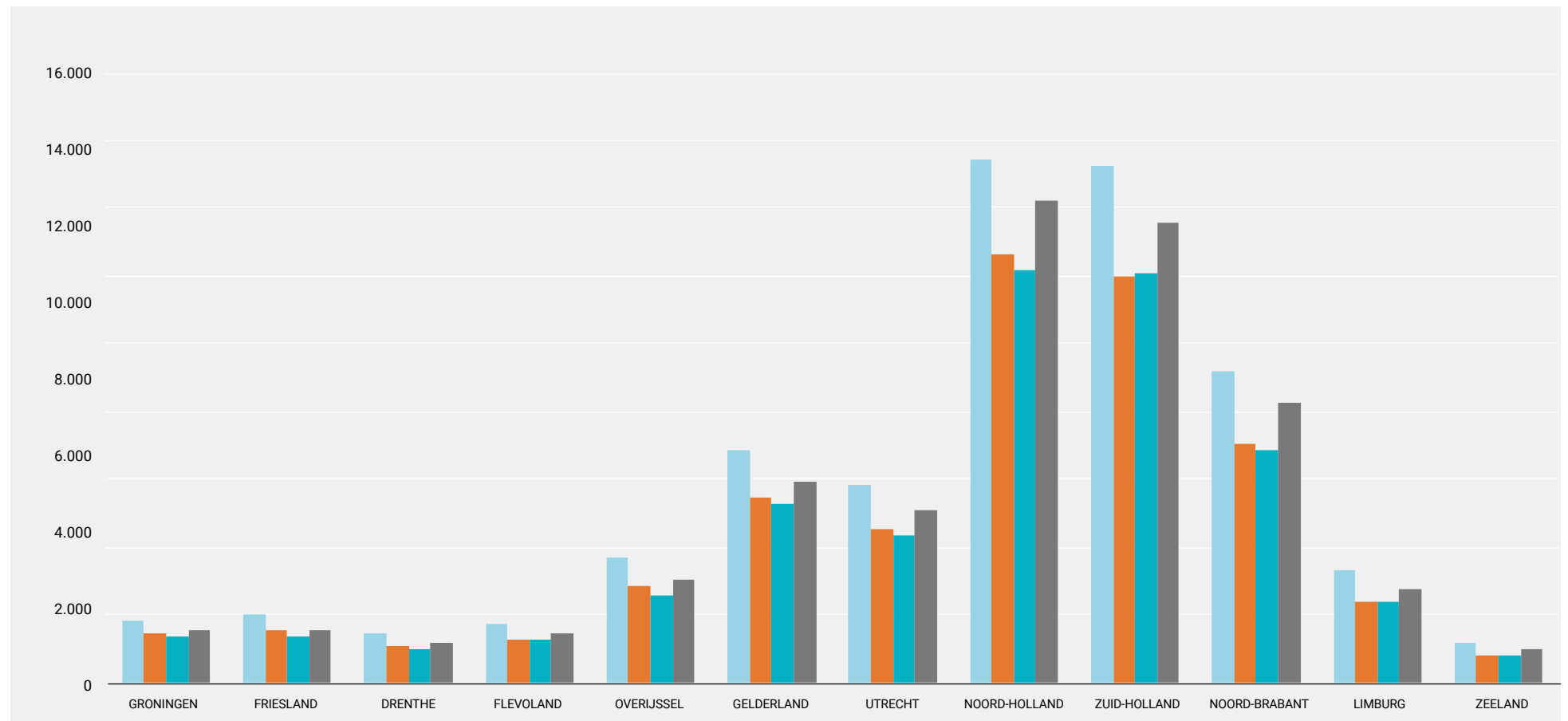
Per provincie

Overzicht kwartalen 2017

Starters per provincie

Overzicht kwartalen 2017

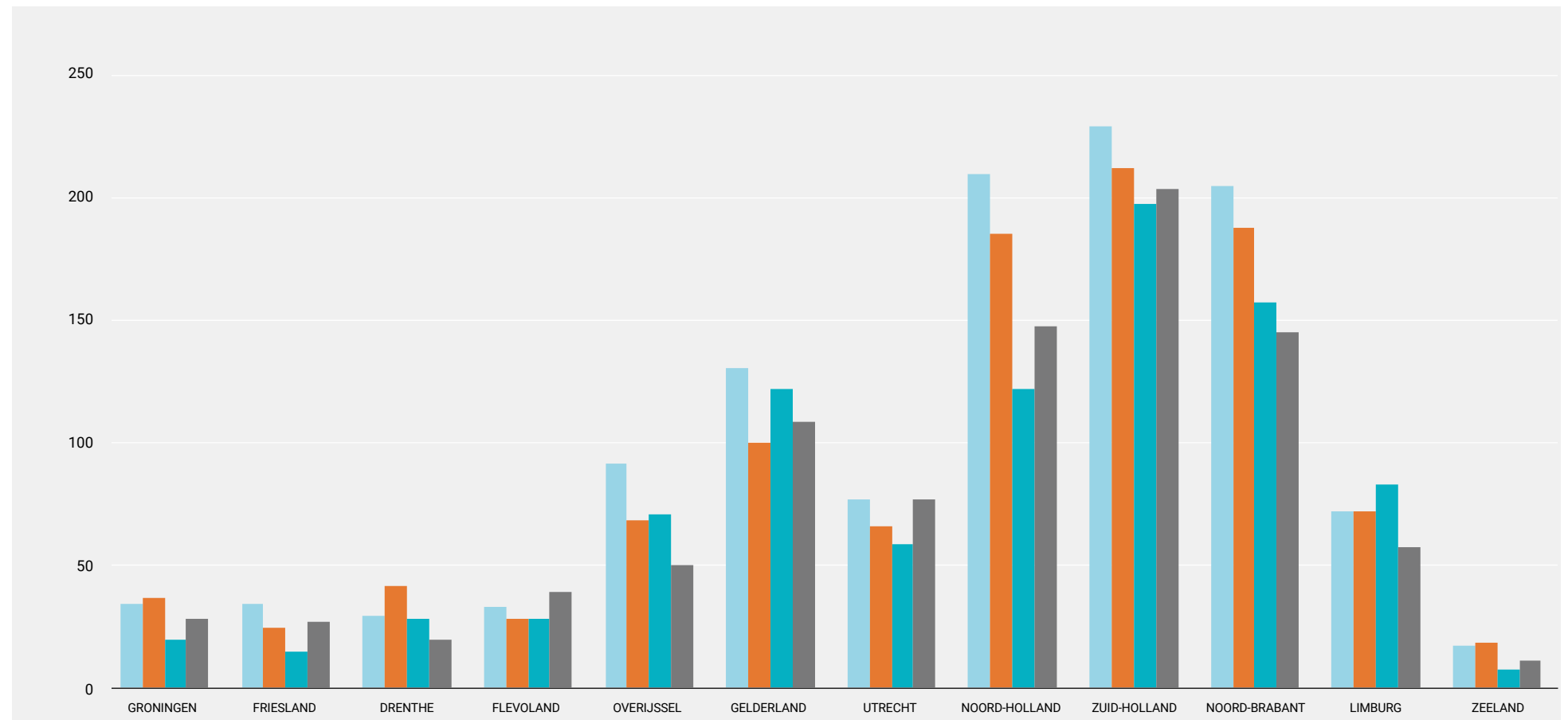

Q1 2017	1.828	2.055	1.440	1.725	3.717	6.875	5.844	15.417	15.212	9.152	3.291	1.156
Q2 2017	1.472	1.512	1.052	1.276	2.846	5.456	4.541	12.645	11.993	7.005	2.415	837
Q3 2017	1.359	1.369	1.002	1.300	2.590	5.273	4.381	12.222	12.115	6.841	2.391	820
Q4 2017	1.587	1.501	1.171	1.449	3.021	5.927	5.112	14.202	13.585	8.303	2.715	978

Faillissementen per provincie

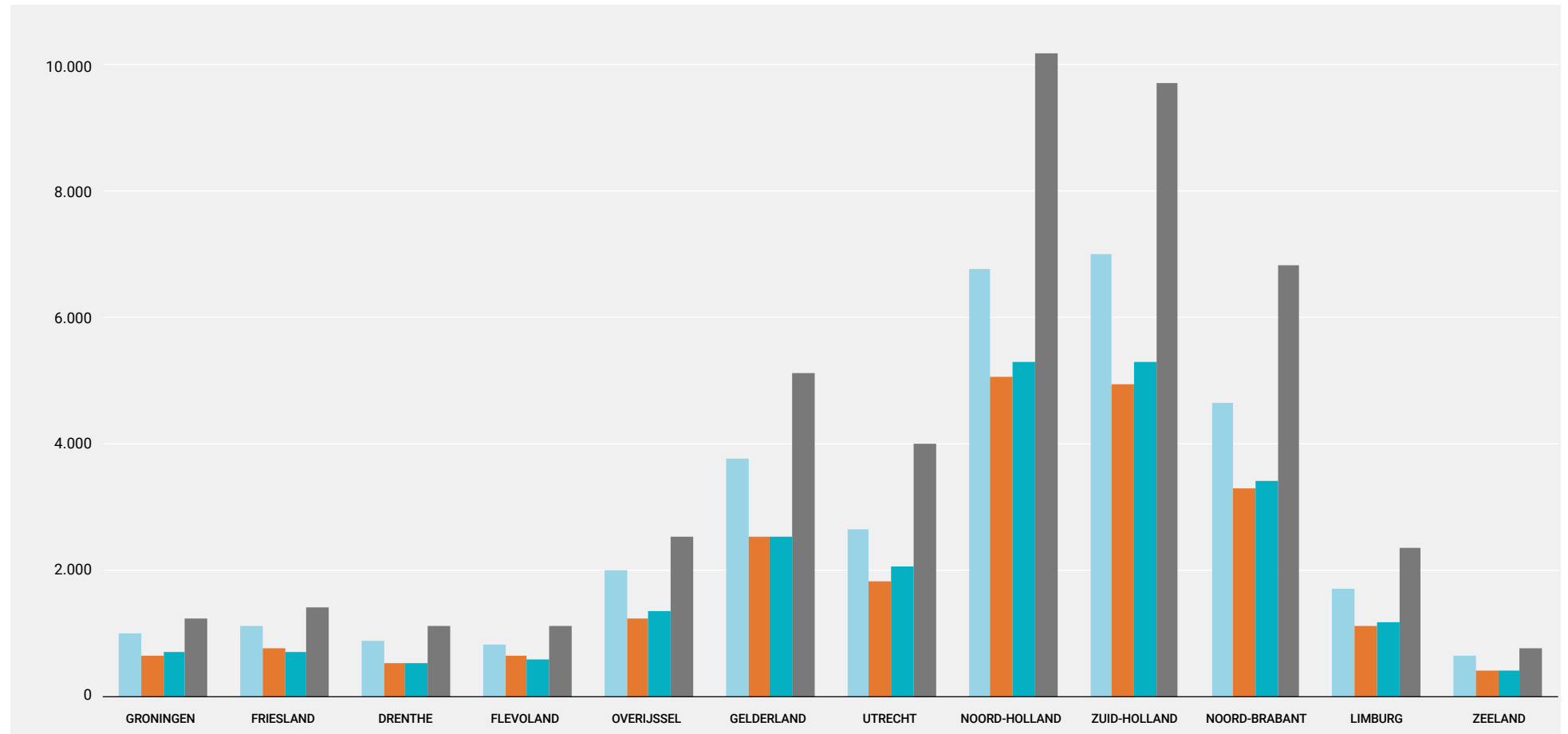
Overzicht kwartalen 2017

Q1 2017	35	35	30	33	92	131	77	210	229	205	72	18
Q2 2017	37	25	42	29	69	100	66	185	212	188	72	19
Q3 2017	20	15	29	28	71	122	59	122	197	157	83	8
Q4 2017	29	27	20	39	50	109	77	147	203	145	58	11

Opheffingen per provincie

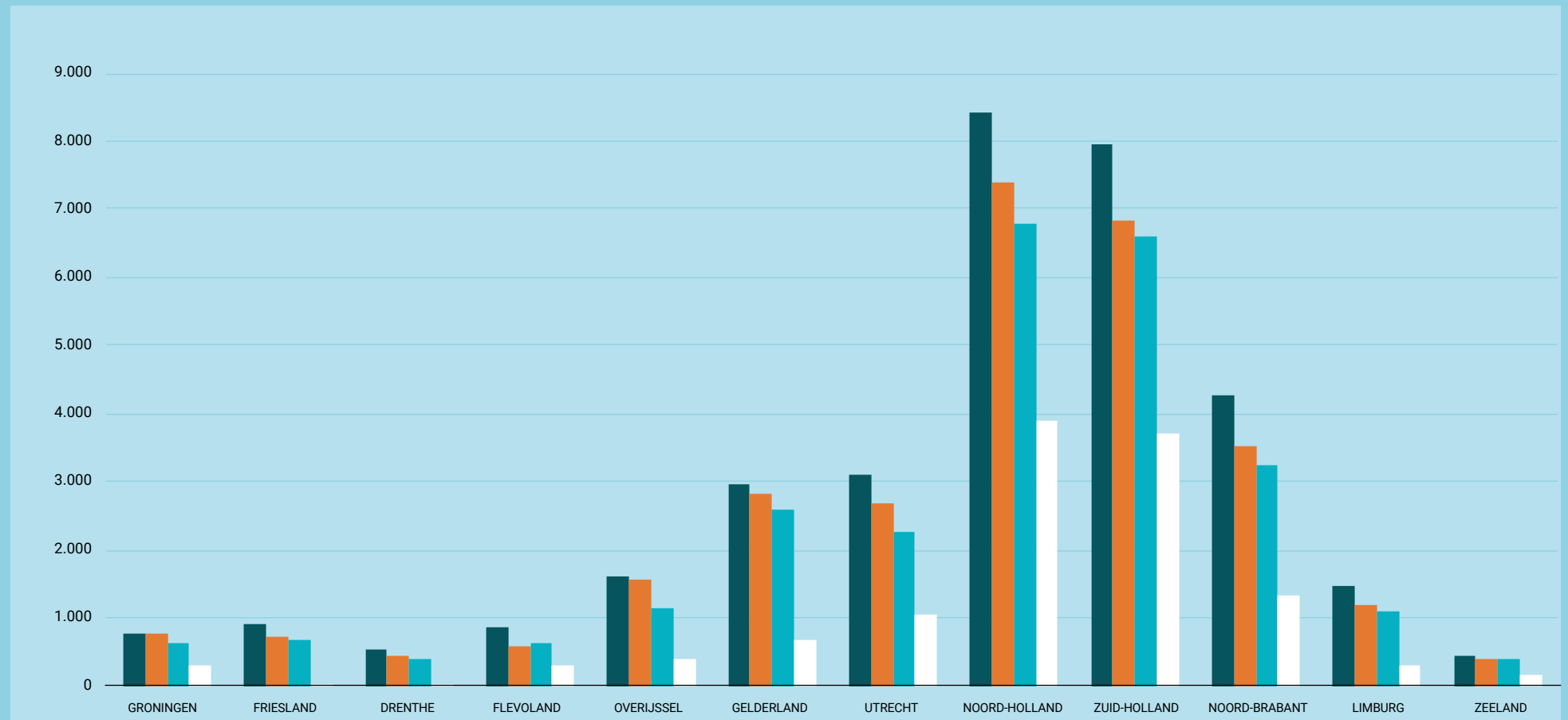
Overzicht kwartalen 2017

Q1 2017	1.004	1.115	884	846	1.996	3.798	2.685	6.782	7.022	4.673	1.746	683
Q2 2017	660	770	554	661	1.233	2.548	1.812	5.055	4.957	3.310	1.161	425
Q3 2017	697	697	565	625	1.380	2.541	2.063	5.314	5.294	3.438	1.202	408
Q4 2017	1.265	1.445	1.114	1.117	2.565	5.146	3.978	10.137	9.665	6.831	2.355	782

Netto-groei per provincie

Overzicht kwartalen 2017

Q1 2017	789	905	526	846	1.629	2.946	3.082	8.425	7.961	4.274	1.473	455
Q2 2017	775	717	456	586	1.544	2.808	2.663	7.405	6.824	3.507	1.182	393
Q3 2017	642	657	408	647	1.139	2.610	2.259	6.786	6.624	3.246	1.106	404
Q4 2017	293	29	37	293	406	672	1.057	3.918	3.717	1.327	302	185

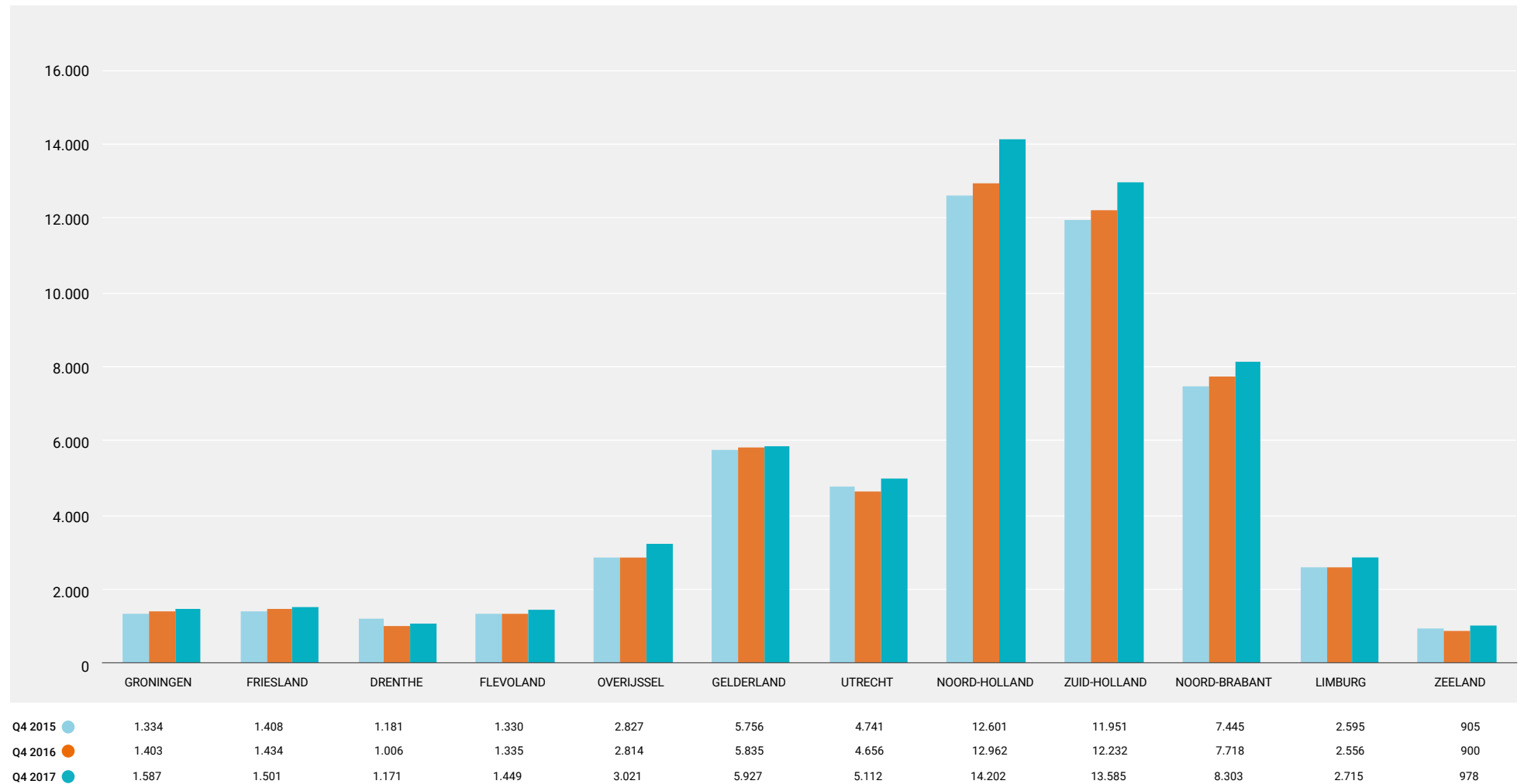
Per provincie

Evolutie Q4 afgelopen
drie jaren

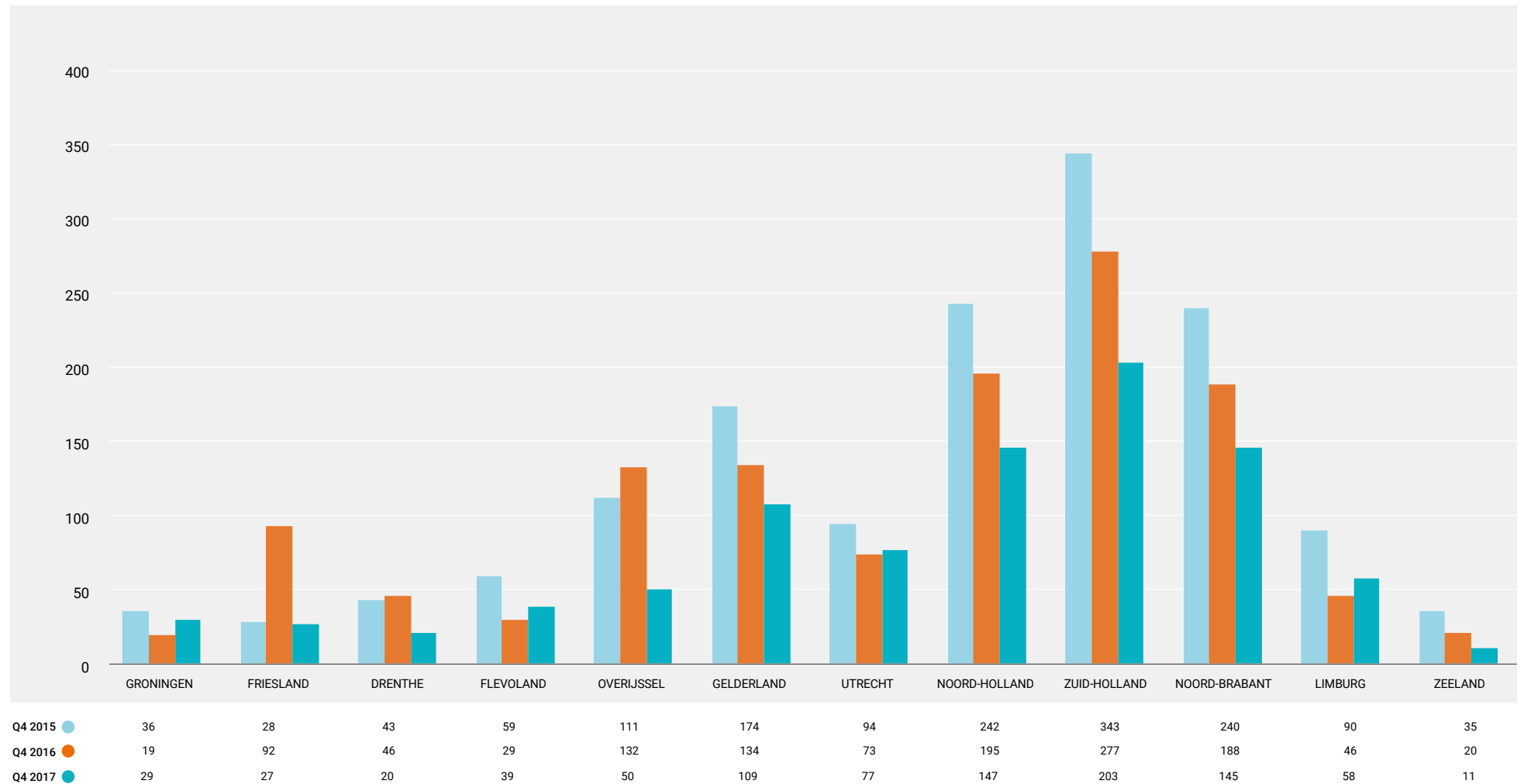
Starters per provincie

Evolutie Q4 afgelopen drie jaren

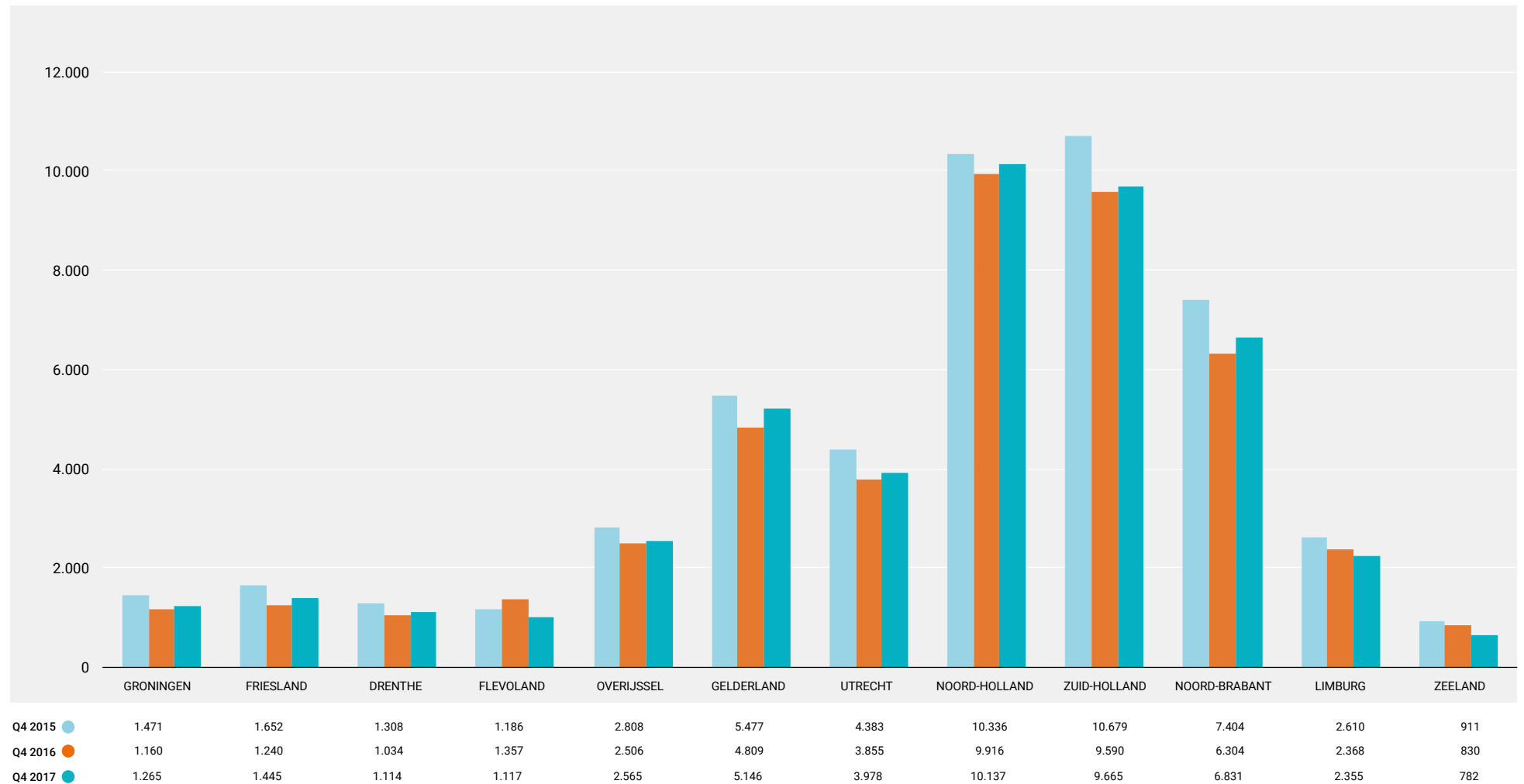
Faillissementen per provincie

Evolutie Q4 afgelopen drie jaren

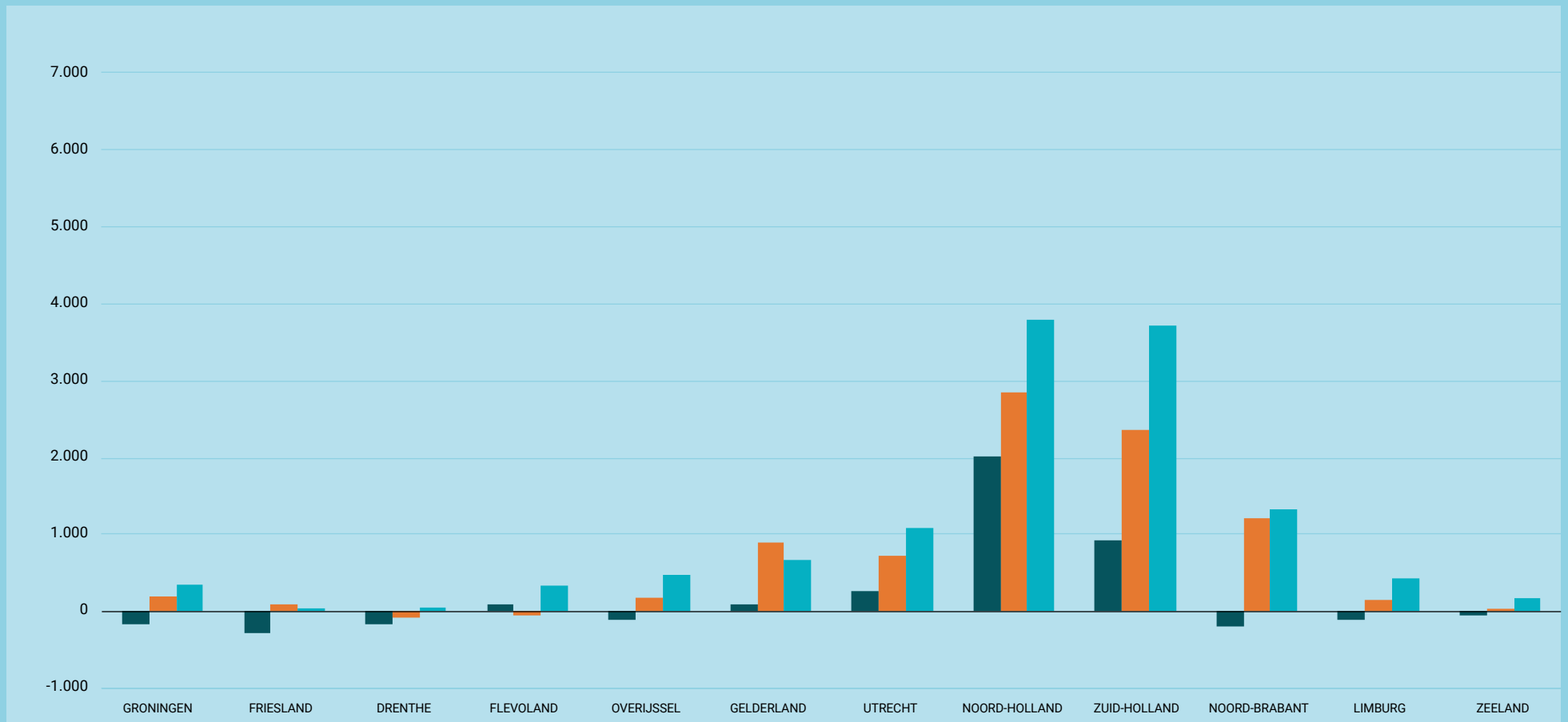
Opheffingen per provincie

Evolutie Q4 afgelopen drie jaren

Netto-groei per provincie

Evolutie Q4 afgelopen drie jaren

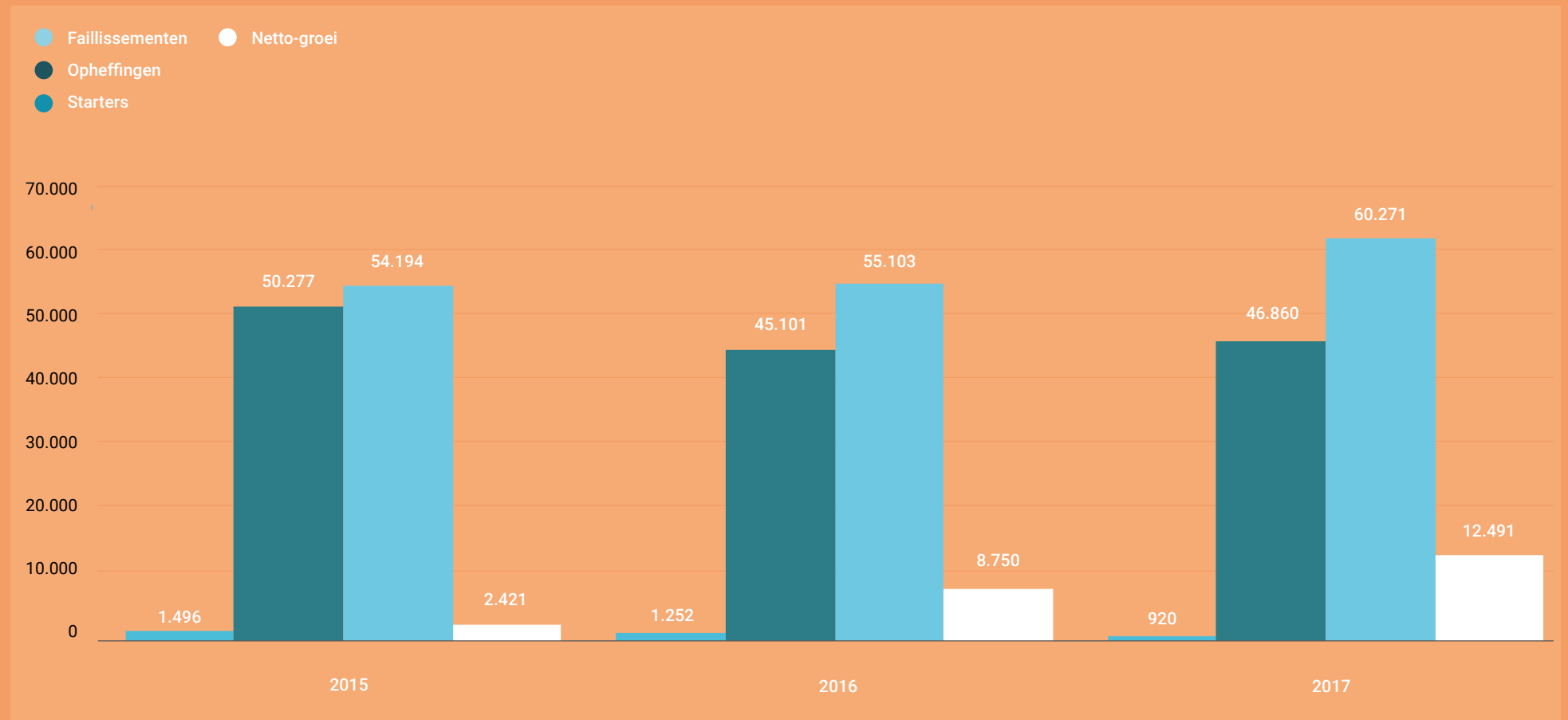

Q4 2015	173-	272-	170-	85	92-	105	264	2.023	929	199-	105-	41-
Q4 2016	224	102	74-	51-	176	892	728	2.851	2.365	1.226	142	50
Q4 2017	293	29	37	293	406	672	1.057	3.918	3.717	1.327	302	185

Algemeen overzicht

Q4 2015 - 2017

Conclusies

Gedurende 2017 is de Nederlandse bedrijvigheid met 4 procent gegroeid. Het aantal bedrijven nam tijdens 2017 met 103.440 entiteiten toe. Deze netto-groei, berekend door de starters te verminderen met de opheffingen en faillissementen, laat zich vooral verklaren door de daling van het aantal faillissementen (-23,5%) en ook het aantal opheffingen (-1,3%) nam af. Het aantal starters is in 2017 licht toegenomen (+1,7%). De bedrijfspopulatie is in 2017 harder (+7%) gegroeid dan in het jaar ervoor. 2017 werd afgesloten met 2.680.840 actieve bedrijven.

Branches

De sector met de meeste netto-groei, is de Zakelijke dienstverlening. Deze sector is in 2017 in met 22.455 nieuwe entiteiten toegenomen, de sector groeit daarmee harder dan in 2016. De Financiële instellingen komen met 14.208 nieuwe entiteiten op de tweede plaats. Deze sector is wel minder gegroeid dan in het jaar ervoor.

Drie sectoren zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor bijna de helft van de netto-groei van de Nederlandse bedrijvigheid: de Zakelijke dienstverlening (21,9%), de Financiële instellingen (13,9%) en de Overige dienstverlening (11,5%). Alle sectoren, met uitzondering van drie, kennen een grotere netto-groei dan in 2016. Alleen de eerder genoemde Financiële instellingen, Groot- en detailhandel, Vastgoed en Leasebedrijven vormen hier een uitzondering op. Toch zijn alle sectoren gedurende 2017 in omvang toegenomen.

Minder nieuwe bedrijven en de meeste faillissementen in Groot- en detailhandel

De meeste starters van 2017 bevonden zich in de Zakelijke dienstverlening. Bijna één op de vijf gestarte bedrijven in 2017 was een Zakelijke dienstverlener. In deze sector startten gedurende 2017 43.759 bedrijven oftewel 6 procent meer dan in 2016. De grootste toename van het aantal starters was in 2017 te zien bij de Energiebedrijven, in deze sector nam het aantal starters met ruim de helft toe (+55%). In bijna alle sectoren nam het aantal starters toe. Alleen in de sectoren Groot- en detailhandel (-5,8%), Transport en Logistiek (-5,3%), Vastgoed (-4,7%) en Leasebedrijven (-2,3%) zijn er in 2017 minder bedrijven gestart dan in het jaar ervoor. De Groot- en detailhandel valt ook op als het gaat om het aantal faillissementen. In deze sector gingen 888 bedrijven failliet. Net als in 2016 is de sector daarmee koploper in het aantal failliete bedrijven.

Provincies

In 2017 kende elke Nederlandse provincie een netto-groei. De bedrijfspopulatie nam het meest toe in de provincies Noord-Holland (+26.534 nieuwe bedrijven), Zuid-Holland (+25.126 nieuwe bedrijven) en Noord-Brabant (+12.354 nieuwe bedrijven). De grootste toename in netto-groei was te zien in de provincie Zeeland, daar steeg de netto-groei met 27,3 procent harder dan in 2016. In de meeste provincies was de netto-groei hoger dan in 2016, echter niet in de provincies Drenthe (-18,3%), Gelderland (-9,5%) en Groningen (-1,4%).

Utrecht kent sterkste stijging aantal starters

In de provincie Noord-Holland zijn ook de meeste nieuwe bedrijven gestart gedurende 2017. Net als in het jaar ervoor is deze provincie koploper als het gaat om starters. In de provincie Utrecht was de toename van het aantal startende bedrijven het grootst (+4,6%). In de provincies Drenthe, Overijssel en Gelderland nam het aantal starters juist af. In de laatstgenoemde provincie waren er in 2017 1.057 starters minder dan in het jaar ervoor (-4,3%).

Nog vragen?

Graydon Nederland B.V.
Hullenbergweg 250
1101 BV Amsterdam

Gerd De Smyter
Corporate Communications Graydon

Telefoon: 020 567 9971
E-mail: g.de.smyter@graydon.nl